

Тема 1

Генезис теорій менеджменту

Методи навчання

На практичних заняттях: пояснення, розв'язування ситуаційних задач. Самостійна робота здобувача: вивчення розділів основної і допоміжної літератури, реферати, повідомлення, проекти дослідницьких робіт, підготовка презентацій. Індивідуальні завдання також представляються за допомогою презентацій.

Обговорення теоретичних питань (реферати, дискусії):

- 1.1. Сутність еволюційно-революційного підходу в менеджменту. Сучасні методи наукових досліджень в менеджменті.
- 1.2. Характеристика основних наукових шкіл менеджменту.
- 1.3. Особливості менеджменту XXI століття.

Основи положення теми (обговорення за вибором здобувачів):

Менеджмент як вид діяльності та наука про управління. Історіографія менеджменту. Ретроспективний аналіз виникнення менеджменту як науки: передфаза наукового управління. Еволюція парадигми управління. Характеристика ключових етапів розвитку парадигми управління (криза, революція, формування, утвердження). Типологія мислення в управлінській діяльності. Чотири парадигмальні революції. Управлінське мислення. Управлінські відносини, як об'єкт, на який спрямоване управлінське мислення.

Методологія дослідження управлінських систем та процесів. Методи наукового пізнання. Методи емпіричного дослідження в управлінні. Логічні закони та правила. Спеціальні методи досліджень в менеджменті. Використання методів моделювання в менеджменті. Прикладні техніки аналізу і дослідження управлінських ситуацій.

Наукові школи та концепції менеджменту: становлення та еволюція. Школа наукового управління. Класична школа (школа адміністративно-бюрократичного підходу). Неокласична школа (школа людських стосунків, школа руху до гуманних стосунків). Школа поведінкових наук (наука про поведінку, біхевіористська школа). Емпірична школа (кількісна, прагматична).

Досягнення сучасного менеджменту та погляд у майбутнє теорії та практики управління. Нова філософія управління. Відмова від класичних принципів менеджменту. Нова парадигма управління у XXI ст. Нейроменеджмент: психологічні пастки мислення. Прийняття управлінських рішень в умовах VUCA-світу. Оцінювання персональної та управлінської гнучкості, за допомогою формули Блека-Шоулза-Мертонна. Різномісність та розвиток поглядів на прийняття управлінських рішень у бізнесі. Орієнтація нової парадигми управління на роль людини в організації. Модель менеджера XXI

століття. Інноваційний менеджмент та антропологічна компетентність керівників. Міжнародний контекст менеджменту.

Практичне завдання

1. Дослідити генезис однієї із теорій на прикладі своєї теми дослідження.

Питання для самостійного вивчення:

Опрацювати самостійно теоретичні аспекти за такими напрямками:

Нейроменеджмент: психологічні пастки мислення. Прийняття управлінських рішень в умовах VUCA-світу. Оцінювання персональної та управлінської гнучкості, за допомогою формули Блека-Шоулза-Мертонна.

Різномісність та розвиток поглядів на прийняття управлінських рішень у бізнесі. Орієнтація нової парадигми управління на роль людини в організації.

Модель менеджера XXI століття. Інноваційний менеджмент та антропологічна компетентність керівників.

Основна література:

1. Менеджмент : навчальний посібник / [Храпкіна В. В., ... Гуменна О. В., Романченко Н. В. та ін.] ; за заг. ред. К. В. Пічик, В. В. Храпкіної ; Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: Києво-Могилянська академія, 2021. 459 с.

2. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

3. Менеджмент у питаннях та відповідях: навчальний посібник / А. А. Вдовічен, О. Г. Вдовічена, В. А. Чичун та ін. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2023. 172 с.

4. Розбудова системи управління бізнес-організацій в інноваційній економіці : монографія / [Л. О. Лігоненко, О. І. Гарафонова, Т. В. Омеляненко та ін.]; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». К. : КНЕУ, 2017. 436 с.

5 Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.

6. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1: навч. посібник. [Електронний ресурс] / Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, І.А. Карабаза, І.В. Шаповалова, Ю.Б. Лижник; ред. Н.С. Іванова. Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2021. 282 с.

7. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с.

8. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: “Крок”, 2019. 368 с.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <https://learn.ztu.edu.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua>
3. Науковий вісник Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://ema.ztu.edu.ua/>
4. Реферативна база Scopus. URL: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic&zone=header&origin=searchbasic#basic>
5. Реферативна база Web of Science. URL: <https://www.webofscience.com/wos/author>
6. Бізнес-курси. URL: <https://www.edx.org/>